

№ 3

1 липня 2011 рік

7 липня - День працівника природно-заповідної справи.

В цьому випуску:

<i>7 липня - День працівника природно-заповідної справи.</i>	1
<i>Міжвідомча група Мінприроди України</i>	1
<i>Акція «Чиста країна» об'єднає людей на захист природи.</i>	2
<i>Збережемо ліс від вогню!</i>	3
<i>Річка Білозерка</i>	4
<i>Про що говорить цифра «2»?</i>	4
<i>Всесвітній день охорони праці.</i>	4
<i>Козачькі розваги</i>	4
<i>Дерево - це основа буття</i>	5
<i>"Золотий гачок"</i>	6
<i>Цікаве про тварин...</i>	6

Шановні друзі!

Щиро вітаю вас із Днем працівника природно-заповідної справи.

Перед вами стоять надзвичайно важливі завдання – збереження та відтворення здорового природного середовища, біологічного та ландшафтного різноманіття, які так необхідні для повноцінного життя людини.

Нині особливо актуальною стає просвітницька функція заповідної справи, спрямована на поширення ідей гуманізму та принципів екологічного світогляду, патріотичного виховання молоді у дусі шанування рідної природи та небайдужого ставлення до свого краю.

Переконалися, що ваш професіоналізм, наполеглива сумлінна праця дадуть змогу з гідністю виконати поставлені завдання, забезпечити становлення новостворених та розвиток існуючих заповідників і національних природних парків, збереження для прийдешніх поколінь загальнонаціонального природного багатства.

Від щирого серця бажаю всім працівникам природно-заповідної справи міцного здоров'я, родинного благополуччя, оптимізму, подальших успіхів та нових здобутків у професійній діяльності.

Віктор ЯНУКОВИЧ

Міжвідомча група Мінприроди України.

На виконання Плану дій щодо виконання рішення рішення Сторін Орхуської конвенції Ш/6f, затвердженого розпорядженням

Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2008 року № 1628-р, у Мінприроди створено Міжвідомчу робочу групу із забезпечення виконання рішення Сторін Орхуської конвенції. Робоча група стане постійним консультативно-дорадчим органом Міністерства екології та природних ресурсів України. згідно наказу Міністерства екології та природних ресурсів затверджено також Положення про Міжвідомчу робочу групу та її склад.

До складу міжвідомчої робочої групи ввійшли представники Мінприроди, громадських організацій та заступники міністрів інших відомств. Головою робочої групи є перший заступник Міністра екології та природних ресурсів Микола Романов, його заступниками – начальник Управління комунікацій та зв'язків з громадськістю Мінприроди Сергій Сироватка та Голова Всеукраїнської екологічної Ліги Тетяна Тимочко.

Основними завданнями органу є сприяння забезпеченню діяльності органів виконавчої влади з питань впровадження Орхуської Конвенції; аналіз стану справ та причин виникнення проблем; моніторинг стану виконання органами виконавчої влади покладених на них завдань; участь у розробленні проектів нормативно-правових актів з питань впровадження Орхуської Конвенції.

Дорогі колеги!

Щиро вітаю Вас з професійним святом – *Днем працівника природно-заповідної справи.*

Ми маємо усвідомити, що велика і відповідальна справа по охороні та збереженню навколишнього середовища, раціонального використання природних ресурсів – це наша спільна турбота і наше спільне майбутнє. У цьому сенсі праця всіх природоохоронців надзвичайно важлива і відповідальна!

Дозвольте Вам побажати впевненості у кращому майбутньому, здоров'я і життєвої наснаги, благополуччя і достатку, родинного тепла, щоб приязне відношення долі завжди супроводжувало Вас у всіх Ваших починаннях та справах!

З повагою директор НПП «Великий Луг»

Ю.В. Солоп

Акція «Чиста країна» об'єднає людей на захист природи.

Відзначення Міжнародного дня навколишнього середовища цього року пройшло спільно з чотирма регіонами України, за підтримки проекту ПРООН/ГЕФ «Зміцнення управління та фінансової стійкості національної системи природоохоронних територій в Україні» та Асоціації природоохоронних територій України за підтримки Українського товариства охорони природи.

В суботу 4 червня пройшла екологічна акція «Чиста країна». У заході взяли участь національний природний парк «Великий Луг», національний природний парк «Деснянсько-Старогутський» (Сумська область), Голосіївський національний природний парк (Київ), а також діти табору «Молода гвардія» (Одеса). Цього року акція проводилась вже

вчетверте.

Мета «Чистої країни» - привернути увагу українського суспільства

до глобальної проблеми за-
смічення навколишнього
природного середовища,
зокрема місць масового від-
починку громадян на при-
кладі установ природно-
заповідного фонду.

На території НПП «Великий Луг» до акції залучилися представники ПРООН, працівники Національного парку, учні середніх загальноосвітніх шкіл міста Дніпрорудне, а також учасники молодіжної організації клуб «Білі Ворони».

У проведенні акції допомогли партнери акції: виробник смачних наїдків «Крафт Фудз» надав частування для учасників, телеканал «1+1» виступив інформаційним спонсором.

Прибрані території було позначено інформаційними стендами «Чиста країна». Усі учасники мали футболки з логотипами та за-
кликом акції – «Чиста країна залежить від тебе!»

отри-
мали футболки з логотипами та за-
кликом акції – «Чиста країна залежить від тебе!»

Завідувач сектором екологічної освіти та рекреації Поштарук Я.П.

Збережемо ліс від вогню!

З настанням літньої пори року багато людей вирушає відпочивати на природу, що сильно підвищує вірогідність виникнення пожеж в лісових та степових насадженнях внаслідок розкладання вогнищ та паління.

За даними статистики до 90 % лісових та степових пожеж виникають через недотримання правил

пожежної безпеки в місцях відпочинку, а також випалювання сухої трав'яної рослинності на сільгоспугіддях та пустищах вздовж доріг.

У зв'язку з цим адміністрація НПП «Великий Луг» звертається до мешканців та гостей нашого району з проханням дотримуватись правил пожежної безпеки та санітарних норм під час відпочинку в лісах та лісопаркових зонах. Щоб запобігти пожежі рекомендуємо такі правила поведінки в лісі:

- розводити багаття тільки в спеціально передбачених для цього місцях;
- перед тим як розпалювати багаття, звільніть місце для нього від нагромадження сушняку, сухої трави або ж обкопайте місце навколо багаття невеликим рівчаком;
- обов'язково загасіть вогонь, залийте багаття водою, якщо її немає, то розгребіть головешки та подрібніть великі вуглини;
- забороняється кидати не загашеними недопалки чи сірники – це може призвести до жахливих наслідків.

В разі виникнення або виявлення пожежі в природі пропонуємо **правила, які допоможуть загасити пожежу в лісі:**

Найпоширеніший засіб гасіння пожежі – нахльостування полум'я віником з гілок листяних дерев. Потрібно рухатись по вогнищу і наносити удари вскладі, начебто замітаючи полум'я вбік, на вигорівшу площу. Збивши основне вогнище при наступному ударі по цьому місці, віник затримують, прижимаючи до палаючої кромки і повертають, що дає охолонути горю-

чим матеріалам. Також, для гасіння лісових пожеж використовують спосіб, при якому закидають крайки пожежі рихлим ґрунтом, який викопують штиковими лопатами.

Опинившись в зоні лісової пожежі слід дотримуватись наступних правил:

1. Не тікайте від полум'я, а долайте крайку вогню проти вітру закривши голову і обличчя одягом.
2. З небезпечної зони, до якої наближається полум'я, виходьте швидко, перпендикулярно напрямку розповсюдження вогню.
3. Дихайте повітрям, що знаходиться низько над поверхнею землі – воно менш задимлене.
4. Рот і ніс прикривайте одягом чи шматком будь-якої тканини, по можливості, змоченої водою.
5. Будьте обережні в місцях горіння високих дерев, вони можуть завалитися та травмувати.
6. Під час гасіння пожежі, не відходьте далеко від доріг та просік, не випускайте з уваги інших учасників гасіння.

Лісові пожежі є найбільшим лихом для лісу. За лічені хвилини вони можуть знищити або пошкодити лісові насадження, що вирощувалися десятиріччями. При цьому збитків зазнають не тільки лісові масиви та рослинність, гинуть також дикі тварини, птахи, комахи.

Пожежу легше попередити, ніж загасити!

Наш спільний громадянський обов'язок – шанобливо ставитись до природи та дотримуватись Правил пожежної безпеки в лісах. Тільки спільними зусиллями ми зможемо зберегти ліси від вогню!

Начальник пожежної природоохоронної станції
Батовський. О.В.

Річка Білозерка

Влітку 1783 року річка Білозерка прийняла перших жителів слободи Верхня Білозерка — переселенців з Полтавщини.

З цього року почала активно заселятись територія Східного Ногаю, по якій протікала р. Білозерка. Але жителі Ногаю називали цю річку Аджі-Су.

Річка брала початок з величезної заболоченої, з потужними джерелами підземних вод, долини, яку називали Тарсалак, або “Довгий Під”.

Двома потужними потоками з Тарсалаку розпочинала свій шлях степова річка Аджі-Су. Витікаючи з південної частини долини, річка поступово повертала на північний захід і в межах нинішнього с. Мала Білозерка дві протоки зливались в одне, основне русло, яке формувалось у глибокій та широкій балці.

Річка Водяна була тією протокою, яка впадала в р. Білозерку по Відноженській балці. В річку Білозерку, в межах майбутньої слободи, впадала річка-струмок, яку ногайці називали Кара-Су, а білозерці називали Карайкою. Вона брала початок за півтори версти від р. Білозерка і по неглибокій балці, яка проросла дикими вишнями та сливами, з південного боку впадала в Аджі-Су. Біля витoku Карайки першу хату збудував син гайдамаки-сотника Андрія Рубля Гаврило у 1791 році.

За даними вченого-дослідника Тунманна, річки Східного Ногаю були річками-струмками, але за інформацією, яку лишив для нас вчений А.О. Скальковський, видно, що степові річки Ногаю були вже й не такими маленькими.

По даним Архіву Коша, який вивчав дослідник, видно, що р. Білозерка мала стратегічне значення. Через неї в 1736 р. проходили війська армії Мініха з Царичанки на Перекоп вздовж лівого берега річки Конки.

Десь у ці роки через річку Білозерку був збудований козацький перевіз, хоч, як відомо, територія, на якій протікала річка, була на ногайських землях. Але володар Перекопу Аблам Муртаза-Ага, з дозволу хана Крим-Гірея, дозволив січовикам збудувати міст через Білозерку. Крім того, на річці здавна, з дозволу кримського хана, “сиділи зимівниками” козаки-січовики, де й займалися рибальством.

Січовики брали на відкуп річку Білозерку за тисячу карбованців на рік і ловили та переробляли рибу. Рибні заводи були в гирлі річки Білозерки та на березі Білозерського лиману. Саме через це першопоселенці слободи обрали місцем постійного проживання берег річки, де було багато риби, а в очереті юрмилися хмари птиці.

Закінчення у наступному номері

Всесвітній день охорони праці.

З метою привернення уваги суспільства, органів державної влади, суб'єктів господарювання та громадських організацій до проблем охорони праці 28 квітня в Україні згідно з Указом Президента України від 18 серпня 2006 року № 685/2006 відзначається День охорони праці.

Цей день в Україні збігається із Всесвітнім днем охорони праці, девіз якого у 2011 році «Система управління охороною праці: шлях до постійного вдосконалення».

Національний природний парк «Великий Луг» традиційно відзначив цей захід.

Переможці конкурсу у 2011 році:

- у категорії «Кращий працівник» - Брилистий В.Д., завідувач господарським сектором;

- у категорії «Краще робоче місце» - Поштарук Я.П., завідувач сектором екологічної освіти та рекреації;

- у категорії «Кращий структурний підрозділ» - Михайличенко Є.П., начальник ВДОВ і ВПР.

Інженер з охорони праці

Михайличенко Ю.Т.

Про що говорить цифра «2»?

2 метри – ріст новонародженого жирафа.

2 тонни рачків може вміщати шлунок синього кита.

2 години – час, протягом якого може перебувати під водою міссісіпський алігатор.

2 рази на рік у світі викидаються на берег зграї морських карасів.

2 метри – довжина рогу індійського буйвола.

Козачі розваги

Для відзначення Дня працівника природно-заповідної справи, згідно Указу Президента України № 629/2009, яке відзначається 7 липня Національний природний парк “Великий Луг” оголошує про проведення етнічного фестивалю “Козачі розваги”. Свято відбудеться 8 липня 2011 року на території парку Дружба в м. Дніпрорудне. Фестиваль розрахований на всі версти населення, тому запрошуються всі бажачі. **Сумувати не прийдеться нікому!!!!**

«Дерево - це основа буття».

Дослідники стверджують – спокій, який нам дає природне оточення, допомагає організму виробляти клітини, необхідні для подолання тяжкої хвороби.

Дослідження позитивного впливу лісів на здоров'я людини виявило, що дерева також допомагають у боротьбі зі стресом, м'язовою втомою, синдромом дефіциту уваги та гіперактивності, депресією, а також здатні зарадити при нерівномірному серцевому ритмі.

Багато людей почуваються добре й розслаблено, коли вони на природі. Проте багато з нас не знають про те, що існують наукові свідчення щодо лікувальних ефектів природи.

До цих ефектів відноситься й позбавлення від стресів та страхів, що, в свою чергу, сприяє продуктуванню організмом здорових клітин, необхідних для боротьби із раковими клітинами.

Медичні препарати, такі як Таксол, виготовлені на основі тисового дерева, застосовують для боротьби із раком.

До складу багатьох інших ліків входять екстракти кори дерев.

Збереження зелених зон та дерев у містах є дуже важливим, заради того, аби допомагати людям одужувати від стресу, підтримувати здоров'я та лікувати хвороби.

700-річний Запорізький дуб (м. Запоріжжя, о. Хортиця) - перше місце в номінації «Історичне дерево України»

Всеукраїнського конкурсу «Національне дерево України»

Дерево—це основа буття

І культурний символ нації, її історичної пам'яті

Дерево—це символ людського спілкування й єднання поколінь,

Дерево—це запорука майбутнього життя на планеті.

1700-річна фісташка (АР Крим, смт. Нікіта, Нікітський ботанічний сад) - перше місце в номінації

«Найстаріше дерево України»

Всеукраїнського конкурсу «Національне дерево України»

Пробудження щовесни дерев – явище вкрай цікаве хоча б тому, що за логікою речей клітинний сік повинен був би замерзнути, а кристалики льоду, що утворилися, розірвати клітинну мембрану, тим самим знищивши рослину. А секрет криється в тому, що в клітинному соку накопичуються цукор, який як раз і знижує температуру замерзання соку, не даючи йому перетворюватися на лід. Крім того, клітковина рослини сама є гарним теплоізолятором. Правда, люті зими можуть і погубити дерева. Причому найбільш

вразливими рослини стають після рясного врожаю, тому що більша частина мінеральних речовин і цукру йде на формування і ріст плодів, а в клітинах стовбура вони присутні в мінімальних кількостях.

Цікаве про дерева України.

Найменш довговічне дерево. Життя **верби** триває до 60 років. (Для порівняння: яблуня живе до 100, вишня й черешня – до 300 років).

Найшвидше росте серед наших дерев тополя. За рік живець тополі чорної, або канадської завдовжки 30-35 см перетворюється на дерево висотою 2-3 м. Більшість деревних порід, до речі, росте у висоту навесні або на початку літа лише кілька десятків днів, а тополя – з весни до осені понад 190 днів.

Найдовша гілка. У Нікітському ботанічному саду (м. Ялта) росте дуб каштанолистий – гарне, велике дерево, яке широко розкинуло гілки. До того ж нижні гілки відходять майже горизонтально, а одна з них має довжину 22 м.

Провідний інженер з охорони природно-заповідного фонду Магдана С.О.

Привітання.

Щорічно 16 липня в Україні відзначається День бухгалтера. Дата святкування вибрана у зв'язку з тим, що 16 липня 1999 року був прийнятий Закон України №996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Тому Указом Президента України №662/2004 від 18 червня 2004 року День бухгалтера офіційно встановлено 16 липня.

Дорогі працівники бухгалтерії!

У день свого професійного свята, прийміть наші щирі побажання здоров'я, довголіття, бадьорості та наснаги. Ваша відповідальна робота є невід'ємною складовою успішного розвитку нашої організації. Бажаю Вам подальшої плідної праці та нових звершень.

*З професійним вашим святом
Щиро вас вітаєм,
Щастя, радощів, достатку
Від душі бажаєм.*

*Труд бухгалтера важкий -
Це усякий знає,
А тому уклін низький
Нині вам складаєм.*

*Зичим й далі так тримати
І в труді горіти,
Своєчасно подавати
Всі баланси й звіти.*

«Золотий гачок».

17 червня 2011 року на території Національного природного парку «Великий Луг» пройшло щорічне змагання з літньої ловлі риби на поплавочну вудочку «Золотий гачок».

Змагання проводиться згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.1998 року № 1126 «Про затвердження Порядку здійснення любительського і спортивного рибальства» з метою:

- популяризації цього виду риболовного спорту;

- виявлення сильнішої спортивної команди (або учасника);
- обмін досвідом спортивної роботи в організаціях і серед спортсменів;
- екологічна освіта.

В змаганні приймали участь мешканці Василівського району та працівники Національного парку.

Перше місце зайняв Михайліченко Євгеній Павлович начальник служби державної охорони НПП «Великий Луг» з результатом 1 кг 900 г, друге місце посів Ковальчук Вікентій Павлович з результатом 1 кг 200 г та третє місце - Фелеменюк Дмитро Константинович із результатом 1 кг 150 г.

Переможці були нагороджені грамотами та цінними призами, які надав генеральний спонсор змагання Ковальчук В.П.

По закінченню змагання на всіх учасників чекала юшка.

Завідувач сектором екологічної освіти та рекреації Поштарук Я.П.

Цікаве про тварин...

Навіщо крокодили ковтають камені?

Крокодили наповнюють свої шлунки не лише спійманими тваринами, але ще, саме тому, чайного кроко-репахи, риба, буйволи і на-дилові необхід-ні, аби всю цю Крім того, камені служать баластом при зануренні під воду.

і каменями. Вірні-що в раціон зви-дила входять че-птахи, жирафи, віть леви, кроко-ні в шлунку каме-їжу перетравити.

Папуги не лише наслідують звуки.

Існує думка, згідно якій папуга, що "говорить", просто відтво-набір звуків. Проте, тридця-тирічне ви-тності наших показує зворо-сся, папуги мо-прості лінгвіс-на рівні 4-6 літніх дітей, і навіть комбінувати завче-ні слова в нові одиниці.

Засновник та видавник газети
НПП «Великий Луг»

Свідоцтво про державну
реєстрацію

Серія 33 № 1003-278-Р від 03.12.2010 р.

Адреса НПП «Великий Луг»:

вул. Зелена 3,
м. Дніпропетровськ,
Василівський р-н,
Запорізька обл.,
71630

Тел./Факс: (06175)6-65-78

Ел. пошта: grandmeadow@ukrpost.ua
grandmeadow@rambler.ru

Наш сайт: www.grandmeadow.org.ua

Редактор Поштарук Я.П.

Тираж 500 примірників

Розповсюджується
Безкоштовно